

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATISISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-166/2020

2020 m. gruodžio 11 d. Nr. KT212-A-S195/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-166/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23, 29, 35 straipsniams ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 2.50 straipsnio 2 daliai, 4.76 straipsniui neprieštarauja Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punktas (2012 m. birželio 29 d. redakcija).

Pareiškėjas taip pat prašo sustabdyti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. gegužės 19 d. nutarties vykdymą.

2. Vilniaus regiono apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 27 d. sprendimu atmestas pareiškėjo ieškinys atsakovei sodininkų bendrijai (toliau – Bendrija) dėl pareiškėjo permokėtų įmokų priteisimo ir įpareigojimo Bendriją pakeisti jos įstatų 23.7 papunktį, konstatavus, kad ieškinys paduotas pasibaigus CK 1.125 straipsnio 4 dalyje nustatytam trijų mėnesių ieškinio senaties terminui. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. gegužės 19 d. nutartimi atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą dėl minėto Vilniaus regiono apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 27 d. sprendimo ir šį sprendimą paliko nepakeistą. Vilniaus apygardos teismas, be kita ko, padarė išvadą, kad

nagrinėjama atveju atnaujinti praleistą ieškinio senaties terminą nėra pagrindo. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas galutinėmis ir neskundžiamomis 2020 m. liepos 23 d. ir 2020 m. rugpjūčio 18 d. nutartimis atsisakė priimti pareiškėjo kasacinius skundus dėl minėtos Vilniaus apygardos teismo 2020 m. gegužės 19 d. nutarties peržiūrėjimo.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2020 m. rugsėjo 3 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas.

Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitiktį Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

5. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo ištirti Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punkto (2012 m. birželio 29 d. redakcija) atitiktį Konstitucijai priimtinumo, pažymėtina, kad jame nustatyta, kad sodininkų bendrijos narys turi pareigą „pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus apmokėti bendrijos išlaidas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra, remontu ar tvarkymu, taip pat bendrojo naudojimo žemės naudojimu ir priežiūra, atsižvelgiant į sklypo dydį, jeigu bendrijos įstatuose nenustatyta kitaip“.

5.1. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo įstatymą asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų tik tada, kai jis, laikydamasis įstatyme nustatytos tvarkos, pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, jam išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas (*inter alia*

2019 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KT34-A-S23/2019, 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. KT144-A-S133/2020). Neišnaudojęs visų įstatymuose nustatytų savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonių ir nebegalėdamas jų išnaudoti, asmuo pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų teisės aktų atitikties Konstitucijai (*inter alia* 2019 m. spalio 17 d. sprendimas Nr. KT34-A-S23/2019, 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr. KT67-A-S53/2019, 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. KT144-A-S133/2020).

5.2. Kaip minėta, Vilniaus regiono apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 27 d. sprendimu atmestas pareiškėjo ieškinys atsakovei Bendrijai dėl pareiškėjo permokėtų įmokų priteisimo ir įpareigojimo Bendriją pakeisti jos įstatų 23.7 papunktį, konstatavus, kad ieškinys paduotas pasibaigus CK 1.125 straipsnio 4 dalyje nustatytam trijų mėnesių ieškinio senaties terminui. Dėl minėto sprendimo pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą, kurį Vilniaus apygardos teismas 2020 m. gegužės 19 d. nutartimi atmetė ir paliko Vilniaus regiono apylinkės teismo 2019 m. lapkričio 27 d. sprendimą nepakeistą, kartu konstatavęs, kad praleistas ieškinio senaties terminas neatnaujintinas. Vilniaus apygardos teismo 2020 m. gegužės 19 d. nutartyje, be kita ko, pritarta pirmosios instancijos teismo išvadai, kad ieškinio senaties termino eigos pradžia sietina su Bendrijos valdybos 2016 m. spalio 25 d. rašto, kuriuo atsisakyta tenkinti pareiškėjo prašymą dėl jo permokėtų įmokų gražinimo, gavimu ir nuo šio momento, kai pareiškėjas sužinojo apie savo galimai pažeistas teises, jis galėjo kreiptis į teismą dėl jų gynimo, tačiau pareiškėjo ieškinys teismui buvo paduotas 2019 m. rugsėjo 3 d.

5.3. Taigi pareiškėjas prieš kreipdamasis į Konstitucinį Teismą dėl ginčijamo teisinio reguliavimo neišnaudojo visų Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (toliau – CPK) nustatytų savo konstitucinių teisių gynybos priemonių ir, laikydamasis CPK ir CK nustatytos tvarkos ir terminų, šiuo konkrečiu atveju nebegali jomis pasinaudoti.

5.4. Vadinasi, pagal Konstituciją pareiškėjas neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punkto (2012 m. birželio 29 d. redakcija) atitikties Konstitucijai.

5.5. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 1 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitikties Konstitucijai, jeigu prašymas paduotas institucijos ar asmens, neturinčių teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą.

5.6. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

6. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo ištirti Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punkto (2012 m. birželio 29 d. redakcija) atitikties Civiliniam kodeksui priimtumo, pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją

Konstitucinis Teismas netiria teisės akto atitikties tos pačios galios teisės aktui, nesprendžia vienodos galios teisės aktų suderinamumo, konkurencijos klausimų. Prašymai išspręsti tokius klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2012 m. gruodžio 12 d. sprendimas, 2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT20-A-S20/2020, 2020 m. spalio 22 d. sprendimas Nr. KT183-A-S169/2020).

6.1. Vadinas, ši pareiškėjo prašymo dalis yra nežinybinga Konstituciniam Teismui.

6.2. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

6.3. Vadinas, yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

7. Pažymėtina, kad, atsisakius nagrinėti pareiškėjo prašymą ištirti Sodininkų bendrijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 5 punkto (2012 m. birželio 29 d. redakcija) atitikti Konstitucijai ir Civiliniam kodeksui, pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 67² straipsnį nėra pagrindo svarstyti ir pareiškėjo prašymo sustabdyti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. gegužės 19 d. nutarties vykdymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktais, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-166/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas